

گزارش جلسه کارگروه تخصصی کارشناسی دبیرخانه شورای گفت و گوی استان خراسان شمالی

عنوان جلسه: کمیته کارشناسی " شورای گفت و گوی استان خراسان شمالی "

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸

روز: سه شنبه

حاضرین در جلسه آقایان: سعید کریمی - مهدی کرامتی - رضا غضنفری - سید هاشم سیدی - ابوالفضل پور آدینه - سعید پور آبادی - محمد صمدی - سعید سبحانی - حمیدرضا کفاش - رشید شرفی - هادی کاهانی مقدم - خانم ها: مریم محروقی - مریم قدوسی

دستور جلسه: مشکل شرکت های حمل و نقل مسافر و بار در خصوص تعیین سهمیه سوخت

خلاصه مذاکرات:

در ابتدای جلسه جناب آقای کریمی رییس محترم کمیسیون انرژی و عضو محترم هیأت رئیسه اتاق بازرگانی ضمن عرض خوش آمدگویی به مدعوین وارد دستور کار جلسه شدند.

ایشان با ابراز گلایه از نحوه تخصیص سوخت به شرکت های حمل و نقل مسافر و بار گفتند: از ۵ سال گذشته، تخصیص سوخت براساس پیمایش راه اندازی در سازمان حمل و نقل جاده ای کشور راه اندازی شده است، به عبارتی براساس اسناد حمل که در سامانه سازمان ثبت می شود کیلومتر تبدیل به پیمایش سوخت می شود و در کارت سوخت راننده شارژ می شود.

ایشان ادامه دادند: این امر هر ۱۵ روز یکبار انجام می شود و براساس نوع، مدل، سن و عملکردی که ماشین دارد میزان سهمیه ها متفاوت است و با عنوان (سهمیه عملکرد) از این موضوع یاد می شود.

در ادامه جناب آقای پورآبادی مدیر محترم شرکت حمل و نقل و مسافربری بیان داشتند طی روزهای گذشته شرکت های مسافربری به دلیل قاچاق بنزین قطع خدمات شده اند موضوع بدین شکل بوده است که صورت وضعیت صادر شده است و سوخت دریافت گردیده است در ادامه سوخت را فروخته اند.

ایشان افزودند: شرکت های حمل و نقل در واقع حق عملکرد هستند و وقتی ناوگانی را در اختیار می گیرد به صورت اجاره صورت حساب را صادر می کنند. در این بین اگر راننده تخلف کند و صورت حساب را بگیرد و تردد را ادامه ندهد راننده باید پاسخگو باشد.

آقای پورآبادی افزودند: اگر صورت حساب مشکل دارد تخلف شرکت مسافربری است ولی چنانچه سرویسی صورت نگرفته است راننده متخلف است.

ایشان افزودند: تردد ناوگان در مسیری که انجام می شود بایستی بررسی گردد که چه میزان سوخت مصرف می شود به عنوان

مثال اگر با یک کارت ۵۰۰۰ لیتری فقط ۲۰۰۰ لیتر مصرف می شود شرکت مقصر نیست و باید متولی امر موضوع را بررسی نماید.

در ادامه جناب آقای شرفی نماینده محترم شرکت حمل و نقل بار بیان داشتند: سهمیه بندی بنزین برای ما مشکل ساز شده است روزی ۳۰۰ لیتر بنزین بیشتر نمی شود استفاده کرد و اگر بیشتر از این مبلغ از کارت استفاده شود مشمول جریمه می گردد و همین برای صنف ما مشکلات عدیده ای را ایجاد نموده است .

در ادامه جناب آقای سبحانی نماینده محترم اداره کل حمل و نقل و راهداری افزودند: در ابتدا تاریخچه ای را از قانون مصوبه قاچاق سوخت در سال ۹۵ اعلام کردند و گفتند: با توجه به اینکه گازوئیل در کشور ما به دلیل ارزانی قاچاق می شود ،طرحی ارائه شد که حمل و نقل بر مبنای پیمایش سوخت اختصاص یابد، بدین صورت که اگر ماشینی حرکت کرد سوخت به آن تعلق گیرد .

ایشان افزودند: دو سال بعد بر مبنای همان قانون این طرح برای ماشین های درون شهری نیز اختصاص یافت از آن سال به بعد سامانه ها مجهز تر شده است و آمار خطای آن کتر از ۵٪ می باشد.

آقای سبحانی افزودند: کارشناسان جدولی را طراحی نمودند که به عنوان مثال خودرویی مثل تریلی سال ساخت، تعداد چرخ ها ،میزان مسافت طی شده ،میزان مصرف کاملاً مشخص شده و در سامانه بارگذاری شده است و بر مبنای آن سوخت به ماشین تعلق می گیرد و بر اساس آن یکم لغایت شانزدهم هرماه سوخت ۱۵ روز قبل شارژ می شود قبلاً سامانه به این ترتیب بود که راننده اعلام می کرد اتوبوس ۱۵۰۰ کیلومتر را تا بندر عباس طی نموده است در جدول قرار می دادیم و به ازای هر ۱۰۰ کیلومتر سوخت به آن تعلق می گرفت .

آقای سبحانی افزودند: با گسترش تخلفات رانندگان در خصوص قاچاق سوخت و بر اساس پیگیری از طریق دوربین های بین جاده ای مشخص شد ، برخی رانندگان اصلاً به شهر مورد نظر نرفته اند و سوخت را قلچاق کرده اند. به این ترتیب، دوربین هایی که در سطح جاده ها قرار داشت، بایستی ۷۰٪ دوربین ها اتوبوس ها را دیده باشند ویا اینکه چنانچه اتوبوس ها و کامیونها، دچار نقص فنی و خرابی شوند، سه روز هم بابت تعمیرات ،متوقف شده باشند ولی متاسفانه در طی چندین روز، روئیتی صورت نمی گیرد.

ایشان ادامه دادند موضوع مسئولیت شرکت های مسافربری در قبال تخلفات رانندگان به این ترتیب است که به استناد ماده ۹ ضوابط حمل و نقل مسافر، زمانی که شرکت ها ۱۵٪ کارمزد می گیرند و شرکت ها موظفند بر مبنای آن مسئولیت تمامی امور را برعهده گیرد و در صورت تخلف اعم از بارنامه صوری و ... مسئولیت بر عهده شرکت می باشد.

در نیمه نخست سال گذشته هم در قالب برنامه ساماندهی کارت سوخت آزاد جایگاهها، محدودسازی تعداد کارت سوخت آزاد

جایگاه‌ها انجام شد. در آن زمان وزارت نفت به دنبال این بود که تا پایان شهریور ۱۴۰۲، استفاده از کارت سوخت شخصی به بیش از ۹۰ درصد برسد.

در ادامه با توجه به اعلام موضوع تخلف رانندگان در حوزه فروش گازوییل گفتند: بر اساس قانون شرکت های مسافربری موظفند مدیریت تمامی جوانب امر در مورد رانندگان را برعهده بگیرند.

ایشان افزودند: پیشنهاد می شود از سوی شرکت های مسافربری و حمل و نقل منشور اخلاقی تهیه شود که بر اساس آن کلیه رانندگان از این منشور تبعیت کنند و در صورت عدم رعایت قوانین و مقررات منشور، هیچ شرکتی با فرد متخلف همکاری ننماید.

در ادامه جناب آقای کفاش معاون اداره کل تعزیرات حکومتی بیان داشتند در سال ۹۰ زمانی سوخت را به عنوان قاچاق مورد رسیدگی قرار می دادیم که از مرز خارج می شد ولی از سال ۹۴ طبق تیصره ۴ ماده ۱۸ سوخت به عنوان کالای داخلی اگر عامل فروشنده و خریدار ضوابط را رعایت نکند قاچاق محسوب می شود. طبق دستورالعمل در مورد رسیدگی به پرونده های قاچاق در جلسه بررسی می کنیم که راننده مقصر است یا شرکت حمل و نقل هم دست داشته است و اگر ثابت شود همراه راننده جریمه می شود

در ادامه جناب آقای کرامتی نماینده محترم استانداری خراسان شمالی بیان داشتند در جامعه ای که فعالین اقتصادی کار می کنند بایستی سازو کاری وجود داشته باشد که افرادی که دارای اهلیت هستند از سایر افراد متمایز باشند و این میسر نمی شود مگر با الکترونیکی کردن فرایندها.

ایشان افزودند: در حال حاضر مالکین کامیون ها با راننده که وارد مذاکره می شوند راننده ها علاوه بر حقوق، متقاضی فروش سوخت اضافه باک هم می شوند و این نوعی قاچاق و فساد است.

آقای کرامتی افزودند: پیمایش باید واقعی صورت گردد ولی متأسفانه در حال حاضر موارد تخلف در این زمینه فراوان است به عنوان مثال بر اساس بارنامه، خودروها باید مسافت طولانی را کرده باشد و یا اینکه دوربین های بین جاده ای، عبور خودروها را ثبت نموده باشند ولی اینگونه نیست.

آقای کرامتی با اعلام اینکه اعلام ضرورت استفاده ی خودروهای حمل مسافر و بار از GPS گفتند باید مشخص باشد از اول ماه تا آخر ماه چقدر پیمایش انجام شده است و نظارت دستگاه اجرایی روی این موضوع باید اتفاق بیفتد. زمانی که سامانه ها به روز و آنلاین باشد خیلی از مشکلات و تخلفات برطرف خواهد شد.

پیشنهاد ۱: با عنایت به اینکه شرکت های مسافربری و حمل و نقل مکلف به نظارت در امور مربوط به رانندگان می باشند لذا

پیشنهاد شد به منظور کاهش مشکلات و تخلفات رانندگان در حوزه قاچاق سوخت و سایر موارد، منشوری اخلاقی منظم به رعایت اصول کار توسط شرکت ها تهیه و به امضا رانندگان برسد و در صورت عدم رعایت اصول کاری از همکاری با سایر شرکت ها ممانعت به عمل آید.

شرح: مشکلات رانندگان کامیون که با سختی و مشقت زیاد به کار حمل و نقل کالا می پردازند و هیچ ارتباطی با موضوع قاچاق گسترده سوخت ندارند در زمینه تهیه گازوئیل و سوختگیری در حالی هر روز بیشتر از روز قبل نمایان می شود که همزمان گزارش هایی نیز از سوی مسئولان و رسانه های دولتی در مورد میزان قاچاق سوخت ارایه شده که به نگرانی رانندگان سنگین در مورد سخت گیری و مشکلات بیشتر در زمینه تامین سوخت کامیون ها، دامن زده است.

اگرچه حمل و نقل جاده ای کالا همواره به عنوان یکی از بخش های مورد ظن در قاچاق سوخت مطرح شده است اما رانندگان و کامیونداران بارها تاکید کرده اند کسانی که با نام فعال حمل و نقل جاده ای و کامیوندار، سوخت سهمیه ای دولتی خود را قاچاق می کنند معمولا رانندگان صوری هستند و فقط با هدف قاچاق اقدام به خرید کشنده کرده اند و راننده واقعی نیستند اما با این حال، این که بارنامه هایی که این افراد دریافت می کنند چگونه و با چه فرآیندی به دستشان می رسد جای سوال دارد که پیگیری این موضوع نیز جز از سوی نهادهای مسئول، راه دیگری ندارد.

در زمینه قاچاق سوخت، در گزارشی به اختلاف میزان مصرف سوخت گازوئیل در بخش حمل و نقل و قیمت گازوئیل در داخل کشور ۳۰۰ و ۶۰۰ تومان است و این در حالی است که این سوخت در کشورهای همسایه تا ۴۰ هزار تومان قیمت گذاری می شود. این اختلاف قیمت انگیزه برای قاچاق ایجاد کرده و آن را از نظر اقتصادی جذاب می کند.

در حال حاضر روزانه ۸۴ میلیون لیتر گازوئیل در حوزه حمل و نقل مصرف می شود، در مجموع مصرف گازوئیل در کشور بر اساس پیش بینی ها نباید بیشتر از ۷۵ میلیون لیتر در روز باشد و از همین رو اختلاف حدود ۱۰ میلیون لیتری مصرف واقعی گازوئیل و توزیع آن در کشور وجود دارد.

بخش اصلی و عمده قاچاق گازوئیل کشور مربوط به نیروگاه ها و به میزان ۱.۵ میلیارد لیتر در سال است. نهادهای نظارتی از مجلس تقاضا کرده اند فکری به حال حجم بالای تخلفات نیروگاه ها در قاچاق سوخت انجام دهد. برخی تانکرهای وارد شده به نیروگاه با فاکتورسازی سوخت مایع را تخلیه نمی کنند تا با چندین برابر قیمت به خارج قاچاق کنند.

طبق برآورد نهادهای تخصصی به نظر می رسد مجموع قاچاق بنزین و گازوئیل از کشور حدود روزانه ۱۵ میلیون لیتر باشد که معادل سالانه ۴ میلیارد دلار خسارت است.